

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi kirkkolain muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 139/1996 vp laiksi kirkkolain muuttamisesta. Eduskunta, jolle hallintovaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 19/1996 vp, on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

kirkkolain muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti *kumotaan* 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun kirkkolain (1054/93) 18 luvun 5 §:n 1 momentti ja 23 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohta, *muutetaan* 6 luvun 14 ja 15 § sekä 17 §:n 2 momentti, 18 luvun 3 §:n 2 momentti ja 4 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 20 luvun 7 §:n 2 momentin 10 kohta, 22 luvun 2 §:n 1 momentin 7 kohta ja 6 §:n 6 kohta, 23 luvun 3 §:n 2 momentti, 24 luvun 9 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 25 luvun 1 §:n 2 momentti ja *lisätään* 6 lukuun uusi 8 a ja 8 b §, 19 lukuun uusi 4 a §, 24 luvun 4 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi sekä 24 luvun 7 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

6 luku

Viranhaltijat ja työntekijät

A. Yleiset säännökset

8 a §

Virkasuhteen irtisanominen

Muu kuin jäljempänä 6 ja 7 momentissa tarkoitettu virkasuhde voidaan molemmin puolin irtisanoa päättymään irtisanomisajan kuluttua. Ennen viranomaisen suorittamaa irtisanomista viranhaltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi irtisanomisen perusteesta. Irtisanomispäätös on perusteltava.

Viranhaltija saadaan irtisanoa seuraavilla perusteilla:

1) asianomainen virka lakkautetaan, eikä viranhaltijaa voida kohtuudella sijoittaa muuhun virkaan, jonka kelpoisuusehdot hän

täyttää, tai ottaa sellaiseen työsuhteeseen tai tilapäiseen virkasuhteeseen, jonka tehtävät eivät olennaisesti poikkea viranhaltijan tehtävistä, tahi kouluttaa uusiin tehtäviin;

2) viranhaltija ei kykene asianmukaisesti suorittamaan virkatehtäviään;

3) viranhaltija toimii esimiehen todistettavasti antamasta huomautuksesta huolimatta jatkuvasti tai olennaisesti vastoin virkavelvollisuuksiaan tahi huomautuksesta huolimatta jatkuvasti tai olennaisesti laiminlyö niitä; tai

4) viranhaltijan irtisanomiseen on muu, viranhoidollisiin näkökohtiin perustuva erityisen painava syy.

Edellä 2 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitettu syy ei ole ainakaan

1) sairaus, vika tai vamma, ellei siitä ole ollut seurauksena viranhaltijan työkyvyn olennainen ja pysyvä heikentyminen tavalla, jonka perusteella hänellä olisi oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen;

2) raskaus tai synnytys; eikä

3) osallistuminen viranhaltijayhdistyksen päätöksen perusteella yhdistyksen toimeenpanemaan työtaistelutoimenpiteeseen.

Viranhaltijalla, jolle on myönnetty virkavapautta äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainloman taikka hoitovapaan vuoksi, on sama irtisanomissuoja kuin työntekijällä työsopimuslain (320/70) mukaan. Sama koskee viranhaltijaa, joka on raskaana tai joka on ilmoittanut käyttävänsä oikeuttaan edellä tarkoitettuihin lomiin tai vapaaseen.

Luottamusmiehenä toimivan viranhaltijan virkasuhde voidaan irtisanoa vain, jos niiden viranhaltijoiden ja työntekijöiden enemmistö, joiden luottamusmiehenä hän on, antaa siihen suostumuksensa tai jos irtisanomisen peruste on erityisen painava.

Seurakunta tai seurakuntayhtymä ei voi irtisanomisella katkaista papin-, lehtorin- tai kanttorinvirkaan nimitetyn viranhaltijan virkasuhdetta eikä papille annettua määräystä seurakuntapastoriksi tai papinviran hoitajaksi. Tuomiokapituli voi keskeyttää tai peruuttaa papille seurakuntapastoriksi tai papinviran hoitajaksi antamansa määräyksen, milloin siihen on perusteltu syy.

Piispan virkasuhteen päättymisestä säädetään 18 luvun 5 §:ssä.

8 b §

Virkasuhteen lakkaaminen ilman irtisanomista

Virkasuhde lakkaa ilman irtisanomista ja irtisanomisaikaa,

1) kun määräaika, joksi viranhaltija on otettu, on kulunut loppuun, edellyttäen kuitenkin, että virkamääräys on sen antamisaikana ollut työsopimuslaisissa säädetyllä tavalla määräaikainen;

2) kun virkaan ottanut viranomais on ennen koeajan loppumista päättänyt, ettei virkasuhdetta vakinaisteta, edellyttäen kuitenkin, ettei päätöstä ole tehty epäasiallisilla perusteilla;

3) sen kalenterikuukauden päättyessä, jonka aikana viranhaltija täyttää 8 §:ssä säädetyn eroamisikänsä;

4) siitä ajankohdasta lukien, josta viranhaltija on nimitetty, määrätty taikka siirretty pysyvästi toiseen kirkon, seurakunnan tahi seurakuntayhtymän virkaan;

5) kun kirkkohallitus on myöntänyt viranhaltijalle työkyvyttömyyseläkkeen toistaiseksi, sen kalenterikuukauden päättyessä, jonka aikana viranhaltijan oikeus palkan saamiseen virkavapausajalta on päättynyt, tai, jos seurakunta on saanut myöntämissä päätöksistä tiedon myöhemmin, tiedoksisaantipäivästä; tai

6) kun viranhaltija on 23 luvussa tarkoitettussa kurinpitomenettelyssä pantu viralta, päivänä, jolloin päätös saa lainvoiman.

Mitä 1 momentin 3 kohdassa on sanottu, ei koske väliaikaista eikä tilapäistä viranhaltijaa.

Tilapäinen virkasuhde lakkaa viimeistään talousarviovuoden loppuessa, jollei siihen mennessä ole päätetty tämän palvelussuhteen jatkumisesta.

Viranhaltijalle annettu määräys hoitaa avointa virkaa tai viransijaisuutta voidaan milloin tahansa peruuttaa, jolloin asianomainen viranhaltija siirtyy välittömästi entiseen virkaansa.

Jos viranhaltija eroaa kirkosta tahi on luvattomasti tai hyväksyttävää estettä ilmoittamatta yhdenjaksoisesti poissa virantoimituksesta yli 30 kalenteripäivää, virkasuhde on itsestään lakannut. Irtisanomiseen oikeutetun viranomaisen on tällöin päätöksellään viipymättä todettava virkasuhteen lakkaaminen. Ennen kuin virkasuhde todetaan lakanneeksi, viranhaltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, mikäli siitä ei aiheudu olosuhteisiin nähden kohtuutonta haittaa.

B. Seurakunnan ja seurakuntayhtymän virat

14 §

Virkasääntö

Viranhaltijoiden palvelussuhteen ehdoista annetaan voimassa olevien säännösten ja virkaehtosopimuksen lisäksi tarpeelliset määräykset virkasäännössä. Siinä annetaan myös yleiset määräykset viranhaltijoiden ottamisesta. Virkasäännön hyväksyy kirkkovaltuusto, jonka päätös on alistettava tuomiokapitulin vahvistettavaksi.

Virkasääntö ei koske papinvirkaan nimitettyä taikka seurakuntapastoriksi tai papinviran hoitajaksi määrättyä pappia eikä lehtorin- tai kanttorinvirkaan nimitettyä viranhaltijaa, ellei kirkkojärjestyksessä toisin määrätä.

C. Erityisvirat

15 §

Kirkon erityistehtäviä varten perustetut virat ja erityistehtävissä olevien virkasääntö

Kirkon erityistehtäviä varten perustettuja virkoja ovat tuomiokapitulin, kirkkohallituksen ja muut yhteisiin tarpeisiin perustetut virat.

Kirkon erityistehtäviä varten perustettuihin virkoihin ottamisesta sekä viranhaltijoiden asemasta ja velvollisuuksista määrätään 11 §:n estämättä kirkolliskokouksen vahvistamassa virkasäännössä, jollei erikseen ole muuta säädetty, määrätty tai sovittu.

17 §

Virat erityisiä tarpeita varten

Vankilaan tai muuhun laitokseen perustetun papin- tai lehtorinviran täyttää tuomiokapituli julistettuaan viran haettavaksi ja saatuaan hakijoista lausunnon asianomaiselta viranomaiselta. Tuomiokapituli määrää tarvittaessa tilapäisen viranhaltijan, viran väliaikaisen hoitajan ja viransijaisen.

18 luku

Piispa

3 §

Vaalin ajankohta sekä äänioikeus

Vaalissa ovat äänivaltaisia

- 1) hiippakunnan papit, ellei 5 luvun 5 §:stä muuta johdu;
- 2) hiippakunnan lehtorit;
- 3) tuomiokapitulin lakimiesasessori;
- 4) kirkolliskokoukseen hiippakunnasta valitut maallikkoedustajat; sekä
- 5) valitsijat, joita hiippakunnan kunkin seurakunnan kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto valitsee seurakunnan luottamustoimiin 7 luvun 3 §:n mukaan vaalikelpoisista jäsenistä niin, että valitsijoita 3 ja 4 kohdassa mainitut valitsijat mukaan lukien tulee

yhtä monta kuin 1 ja 2 kohdassa mainittuja pappeja ja lehtoreita. Kustakin seurakunnasta tulee yksi valitsija ja muut valitsijat määräytyvät seurakunnan väkiluvun osoittamassa suhteessa tuomiokapitulin määräämän jaon mukaan.

4 §

Vaalitoimitus, ehdollepano ja virkaan nimittäminen

Piispan vaali toimitetaan suljetuin lipuin. Kunkin on äänestettävä yhtä pappia.

Vaalissa eniten ääniä saanut pappi tulee ensimmäiselle ehdokassijalle, toiselle ehdokassijalle tulee vaalissa toiseksi eniten ääniä saanut ja kolmannelle ehdokassijalle vaalissa kolmanneksi eniten ääniä saanut.

19 luku

Tuomiokapituli

4 a §

Toimivallan siirtäminen

Tuomiokapitulin puheenjohtajalle ja jäsenelle voidaan kirkkojärjestyksessä määrättyissä rajoissa antaa oikeus ratkaista tuomiokapitulin puolesta asioita, joiden laatu ja merkitys ei vaadi niiden käsittelemistä tuomiokapitulissa. Puheenjohtajan ja jäsenen päätökset voidaan kirkkojärjestyksessä määrättyllä tavalla siirtää tuomiokapitulin ratkaistaviksi.

20 luku

Kirkolliskokous

7 §

Kirkolliskokouksen tehtävät

Kirkolliskokouksen asiana on

- 10) perustaa ja lakkauttaa arkkipiispan, piispojen sekä kirkkoneuvosten virat ja vali-

ta ja vapauttaa kirkkoneuvokset sekä 22 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa mainitut kirkkohallituksen jäsenet;

22 luku

Kirkkohallitus, kirkon keskusrahasto ja kirkon sopimusvaltuuskunta

2 §

Kirkkohallituksen tehtävät

Kirkkohallituksen tehtävänä on, jollei tässä laissa tai kirkkojärjestyksessä toisin säädetä tai määrätä,

7) perustaa ja lakkauttaa kirkon erityistehtäviä varten tarkoitetut virat, ellei 20 luvun 7 §:n 2 momentista muuta johdu, sekä muuttaa kirkkohallituksen virkojen tehtäväpiiriä;

6 §

Kirkon keskusrahasto

Kirkon keskusrahasto on kirkon yhteinen rahasto, jonka varoja käytetään keskusrahaston talousarvion puitteissa

6) tuomiokapitulien ja hiippakuntakokousten sekä synodaalokokousten menoihin;

23 luku

Kurinpitomenettely

3 §

Kurinpitoasioita käsittelevät viranomaiset

Kirkkohallitus käsittelee kurinpitoasian, joka koskee sen viranhaltijaa.

24 luku

Alistaminen ja muutoksenhaku

4 §

Oikaisuvaatimus

Tuomiokapitulिन puheenjohtajan tai jäsenen tämän lain 19 luvun 4 a §:ssä tarkoitettuun päätökseen tyytymätön, jonka oikeutta päätös loukkaa, saa hakea siihen oikaisuvaatimuksen tuomiokapitulilta.

7 §

Muutoksenhaku aika

Aika 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua oikaisuvaatimuksen tekemiselle alkaa tiedoksisaamisesta ja kestää 14 päivää.

9 §

Valitusoikeuden rajoittaminen

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa on säädetty valitusoikeuden rajoittamisesta, muutosta ei saa hakea valittamalla

2) piispan yksin muutoin kuin 19 luvun 4 a §:n nojalla tekemään päätökseen;

25 luku

Täydentäviä säännöksiä

1 §

Täytäntöönpanokelpoisuus

Päätöstä asiassa, joka voidaan siirtää kirkkohallituksen, tuomiokapitulin, kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston käsiteltäväksi, ei saa panna täytäntöön ennen kuin on selvitetty, ettei asiaa siirretä.

Tämä laki tulee voimaan _____
kuuta 199 _____ päivänä

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 1996
